

прогресивни и реакционни митрополити. Най-общо, като прогресивни се оценяват лоялните на властта духовници, каквито са повечето от избраните след 9 септември 1944 г. митрополити. Останалите, наречени консервативни, в по-голямата си част са избрани преди 9 септември и държавата изпитва хронично недоверие към тях.

В средата на 1952 г. Синодът се оказва разделен на два ясно очертани лагера, като целта на опозицията е да продължи по-дълго периодът на синодално управление и да бъде блокиран изборът на митрополит Кирил за патриарх. Сливенският митрополит Никодим, заедно с няколко други митрополити, е сред привържениците на митрополит Кирил.

На 10 май 1953 г. е възстановена Светата българска Патриаршия, а митрополит Кирил е избран за Български Патриарх. Има нещо абсурдно в това - атеистичните български правителства след 9 септември 1944 г. успяват да извоюват възвръщането на българското патриаршеско достойнство. Възстановяването на Българската патриаршия трябва да се разглежда преди всичко като политически акт, продиктуван от политически причини и преследващ политически цели. Наложен от комунистическата партия, съгласуван с интересите на съветската външна политика, той представлява етап от процеса на обединяване около Московската патриаршия на всички православни църкви от страните с народна демокрация за борба срещу домогванията на „империалистическите централи” - Ватикана и Световния икуменически съвет в Женева. Към този момент, БПЦ от истински народна и независима институция, изстрадала и извървяла трънливия път на утвърждаване на националното самосъзнание и възраждане на държавността ни, е обезличена като религиозен стожер на християнските ценности и морал и поставена под контрола на социалистическата държава. Това обаче е едната страна на това събитие. Другата е, че възстановяването на Българската патриаршия е едно наистина епохално църковно, национално, държавно и историческо дело за България, извършено след повече от пет века турско – ислямско и гръко - фанариотско робство.